



Projektmaterial

Virtuell skola för invandrare

MKFC (Stockholms Folkhögskola) och **SSVH** (Statens Skola för Vuxna i Härnösand) samt **Liber Hermods**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Projektnamn: Virtuell skola för invandrare.....	3
A. Projektansvariga:	3
B. Projektpresentation.	4
1. Bakgrund.....	4
2. Syfte	4
3. Aktörer.....	4
4. Den egna organisatoriska miljön.....	4
5. Målgrupper och rekrytering.....	5
C. Utveckling/Genomförande	5
6. Utbildningens uppläggning	5
7. Utbildningens organisation	6
8. Medarbetarnas/lärarnas arbete	6
9. IT-stöd i projektet.....	7
10. Samarbete/samverkan	7
D. Resultat.....	7
12. Studerandes synpunkter på kursen	8
13. De viktigaste slutsatserna och utvärdering av vårt projekt	8
14. Utvärdering av projektet.....	9

DUKOMs projektnummer

PROJEKTNAMN: VIRTUELL SKOLA FÖR INVANDRARE

Sammanfattning:

En orsak varför invandrare är underrepresenterade i högre studier har varit högskolornas behörighetsregler. Man har krävt betyg i gymnasiesvenska även av invandrare som inte har svenska som modersmål. Det fattas erfarenhet i undervisning i svenska som främmande språk eftersom först hösten -96 har det blivit behörighetsgivande. Samtidigt har kunskaperna i svenska stoppat invandrare som velat läsa inom KOMVUX eftersom ämnet fungerar alltid som inträdesbiljett till andra studier.

MKFC startade samarbetet med andra distansskolor för att först och främst utveckla ämnet svenska som främmande språk.

MKFC skulle fungera som försöksskola och SSVH skulle producera materialet och examinera. Första generations material har gjorts. Flera studerande har fått betyg än tidigare. Behovet av preparandkurser har blivit tydligt. Utveckling av materialet står fortfarande i fokus.

Abstracts:

One reason for the low representation of immigrants in education on university level is rules of eligibility. The general requirement is a grade in Swedish language on upper secondary school level, which is applied even for immigrants with mother tongue other than Swedish. There is a lack of experience in education for "Swedish as a foreign language" as this was due for eligibility only last fall. Similarly, the lack of knowledge of Swedish, has stopped immigrants wanting to attend KOMVUX, because the grade in Swedish is treated as the admission-ticket for studying other subjects.

MKFC started cooperation with other distance schools mainly in order to develop "Swedish as a foreign language".

MKFC was planned to work as an experimental school and SSVH to produce the learning material and perform the examination. Firstgeneration of material is produced. More students than before have aquired their grades. The need for preparatory courses has become obvious. Development of learning material still is in focus.

A. Projektansvariga:

Projektledare: Thord Fjällström
adress arbetet : Fagerstagatan 13 , 163 53 Spånga
telefon 08 - 445 71 10
fax 08 - 445 71 15

Informationsansvarig: Marja - Riitta Ritanoro
adress arbetet : Fagerstagatan 13 , 163 53 Spånga
telefon 08 - 445 71 11
fax 08 - 445 71 15
e - post rektor@mkfc.se

Utvärderingsansvarig: Tarja - Liisa Leiniö
adress arbetet : Fagerstagatan 13 , 163 53 Spånga
telefon 08 - 445 71 10
fax 08 - 445 71 15
e- post :
Projektets Web-adress:

B. Projektpresentation.

1. Bakgrund

Utbildningen för invandrare är bristfällig och mångfalden av kunskapsbehov för olika invandrargrupper tillgodoses dåligt. MKFC är en skola som möter dagligen problematiken med bristfälliga möjligheter för invandrarstuderande.

Distansutbildning, även i närmiljön, kan möta deltagarnas behov av att kunna studera flexibelt i tid, rum och vad avser olika kursutbud, kursnivåer och kombinationer av kurser. Med distansutbildning och lokala handledare i lärcentra kan man starta omfattande, kostnadseffektiv utbildning för invandrare, ansåg MKFC.

Vi ville från början hitta samarbetspartner som tidigare arbetat med distansundervisning.

2. Syfte

Syftet med försöksverksamheten har varit att forma en modell för distansutbildning för invandrare. Utbildningen som skall kunna bedrivas med MKFC som bas även utanför Stockholm. Vårt projekt innehåller följande delar:

- Interna deltagare för att ”pröva på” olika modeller och ta fram material.
- Svenska som främmande språk, materialutveckling och metodutveckling. Ämnet är nytt och därmed utbildning i ämnet saknats.

Det har varit mera tidskrävande än vad vi trodde. Samarbetspartners Liber Hermods och SSVH hade kunskaper om distansutbildning hade inte använt flermetodsundervisning och saknade erfarenhet av invandrare. Exempelvis materialet i kursen engelska använde svenska språket som inlärningsspråk i stället för engelskan som vi hade haft sedan länge. Dessa traditioner gjorde att vi upplevde att vi tog några steg bakåt i material och metodfrågan för att lära oss distansmetodiken.

Syftet med projektet är fortfarande det samma men vi har insett att det kommer att ta längre tid och att vi själva får klara av mera.

Detta beror främst på att alla håller på och utvecklar sin verksamhet.

3. Aktörer

Samarbetspartners i projektets genomförande har varit Statens Skola För Vuxna i Härnösand och LiberHermods. MKFC var initiativtagare. Samarbetspartners tyckte att idén var intressant. Deras roll i genomförandet och i planeringen var att erbjuda fortbildning till våra lärare i distansmetodik och examination.

Distansmetodiken väckte frågor om metodiken. MKFCs personal höll på att lära sig hantera problembaserad undervisning, användningen av IT materialet som fanns stödde inte detta.

4. Den egna organisatoriska miljön

Mångkulturellt Folkbildningscentrum (MKFC) bedriver lokalt förankrad bildnings- och utbildningsverksamhet i Tensta, Rinkeby, Hjulsta, Husby. Verksamheten bedrivs som folkhögskola (Rinkeby folkhögskola), som behörighetsgivande gymnasiala utbildningar (genom avtal med Stockholms Skolförvaltning) och kvalificerad yrkesutbildning inom interaktiv digital läromedelsproduktion.

MKFC utbildningskultur är att hitta framgångsrika, trevliga studieformer som tillvaratar invandrades egna kunskaper.

I vår pedagogiska tradition är vi en folkbildarorganisation där mobilisering, kritiskt tänkande och demokratisering står i fokus.

MKFC har valt att arbeta med problembaserad metod och tillvarata den studerandes multipla intelligenser. Dessa ”pedagogiska” utgångspunkter väckte många frågeställningar: Hur kunna använda dessa metoder i distansstudier? Mest var det frågor, väldigt litet blev besvarat vid första omgången. Vi tänkte att vi genomför och ser under tiden hur vi utvecklar metoden.

Distansverksamhet kommer vi att fortsätta med i framtiden. Det är ytterst viktigt för att kunna öka tillgängligheten, flexibiliteten och studerandes krav. Inverkan har inneburit en attitydförändring bland personalen, mera reflektion, större målmedvetenhet, metoddiskussioner över huvudtaget. Särskilt Internets möjligheter står i fokus. Idag diskuterar vi inte om vi använder Internet, utan tipsar varandra om olika möjligheter. Material framställningen är den största akuta frågan.

5. Målgrupper och rekrytering

Projektet planerades för invandrargrupper.

Informationen är ett stort problem med olika invandrargrupper.

Därför valde vi att arbeta första omgången med dem som fanns i skolan på olika kurser och ville få betyg i något kärnämne. Efter första omgången med Liber - Hermods som samarbetspartner annonserades också i Metro som är ”invandrarnas egen tidning” (gratis tidning i Stockholms tunnelbana). Det delades ut även infoblad till elever, anslagstavlor, föreningar, myndigheter, medborgarkontor, bibliotek etc.

Senare annonserades på nytt i Metro och under rekryteringsdagarna som varade en vecka i ÅSÖ

Gymnasium.

Vi nådde en grupp som var målinriktad i vår skola och som hade kommit till den i invandrarundervisningens vanliga problemsituation att man inte är redo för gymnasiekursen men inte längre passar i de kurser som erbjuds. De kurser som finns går för sakta eller för fort fram. Vi startade en preparandkurs för dessa elever med handledning en dag i veckan. Och den långsiktiga tanken var att göra en preparandkurs på distans i sv2 och i engelska. Med SSVH beslöt vi att de studerande som var ”för svaga” kunde följa undervisningen och ta kursen på nytt vid nästa omgång.

Vi nådde grupper vi ville. Vi mötte problem och kunde ta nya utmaningar från dessa verifierade problemen.

När kursen utannonserades i Metro kom det också studerande utifrån. De flesta av dessa arbetade och ville läsa ett ämne.

C. Utveckling/Genomförande

6. Utbildningens uppläggning

Vår projektidé byggde på att i första omgång rekrytera deltagare som vi kände till för att kunna bättre tolka resultatet. Sedan skulle erfarenheterna flyttas till externa studerande. När projektet startade såg situationen ut så här:

- I Husby
 - 3 folkhögskolekurser på grundläggande nivå (s k allmänna kurser) för invandrare
 - totalt 46 deltagare som fick välja att läsa matematik och engelska i ”distans och betygstakt”.
- I Rinkeby
 - 2 folkhögskolekurser på grundläggande nivå (allmänna kurser) för invandrare
 - totalt 39 deltagare, som fick välja att läsa matematik och engelska i ”distans och betygstakt”.
- I Lunda
 - 1 distanskurs i Svenska 2 som drivs i samarbete med Statens Skola för Vuxna i Härnösand (SSVH) totalt 27 deltagare

Följande kurser eller delkurser kom igång under projektiden:

I samarbete med SSVH:

- Svenska 2; start hösten 96; 17 deltagare (8 erhållit intyg);

- Svenska 2; start april -97; 10 deltagare (4 fortsätter efter sommaren)
I samarbete med Liber/Hermods
- Matematik grundskolenivå, särskild kurs; start hösten -96; 15 deltagare
- Matematik kurs A gymnasiekurs; 33 deltagare
- Engelska grundskolenivå; start jan -97; 49 deltagare

Vi använde ganska traditionell modell med fast lärarhandledning, grupparbete, studiebesök inläsningsuppgifter, prov. Studerande fick studiehandledningen, schemat vid första tillfälle. När vi samarbetade med SSVH följde vi deras tradition med obligatorisk närvaro på intensivveckor etc. När vi själva gjorde nästa omgång hade vi inte obligatoriska närvaro utan kunskapsmålet var styrande.

Problemorienterad undervisning har inte lärarna tyckt kunna följa pga. studieuppläggnings från samarbetspartners sida.

Detta vill vi dock göra när vi kommit i gång med produktion av eget studiematerial och - handledning.

Prov har flera gått igenom i svenska2, matematik och engelska.

8 har erhållit betyg i sv2A. Resultatet är några fler än inom den traditionella undervisningen.

Den pedagogiska modellen har inte varit enhällig och eftersom det varit samarbete mellan två aktörer har vi inte hunnit komma till slutgiltig modell. Men vad vi tror och arbetar med är att

1. Materialframställning är avgörande. Om materialet leder tankarna till en "linjär metod" är det svårt att styra det till problembaserat, mera forskande.
2. IT och webbaserade läromedel bör tas fram. Vi har börjat arbetet.
3. Att bättre utnyttja samhällets resurser. MKFC finns i Stockholm som genomfört 96- 97 en stadsdelsreform som är organisatorisk och politisk omorientering. Detta har också medfört trassel, förseningar etc. Exempelvis skulle biblioteken vara med som studieplatser: De har blivit ombyggna, stängda, på nyttfödda etc.
4. Det behövs nätverk för distansundervisning och fortbildning i Lärarhögskolorna för att inte fastna för gamla modeller, för att se med andras ögon etc.

7. Utbildningens organisation

Utbildningens uppläggnings byggde på att lärarna på MKFC fungerade som handledare för de kurser som startade med SSVH som samarbetspartner. Lärare från SSVH reste till MKFC och genomförde intensivstudier med respektive kurs. Denna form av distansundervisning ansågs vara den vanligaste och effektivaste formen för lärare och elever. Avsikten var att lärarna på MKFC skulle "skolas in" som ansvariga ämneslärare och utvecklare av läromedel och metoder för distansundervisning. Kurserna i samarbete med Liber/Hermods genomfördes som traditionella bok- och brevbaserade distansstudier.

Engelska hade handledarträff en gång i veckan i skolan. Grupparbete var frivilligt men eleverna uppskattade det.

I matematik var träffarna två timmar i veckan, eleverna fick arbeta i sin egen takt, grupparbete förekom inte.

SV2 hade gemensam intensiv startvecka, handledning två dagar i veckan, ej obligatorisk, grupparbete förekom. Studerande kom till MKFC.

Antagningen skedde samtidigt till alla kurser.

Den pedagogiska modellen med handledarträffar är nödvändigt för 95 % av studerande för att de skall få uppmuntran, social kontakt med kurskamrater och lärare.

Individuell handledning och studietakt anser vi vara viktiga mål att sträva mot. Dessa kan åstadkommas ganska enkelt parallellt med behovet av grupparbete, problembaserad etc.

8. Medarbetarnas/lärarnas arbete

En distanslärargrupp inom MKFC etablerades i maj 1996. Innan dess hade en grupp lärare arbetat med Liber Hermods. Vid ett möte mellan MKFC och SSVH i september 1996 drogs

planerna för samarbetet upp. Ämnesansvariga lärare från SSVH blev kontaktperson till en motsvarande ämnesansvarig lärare på MKFC. Dessutom utsåg MKFC en ansvarig samordnare för sin verksamhet. I januari 1997 hölls ett möte mellan lärarna hos MKFC och lärarna hos SSVH i Härnösand. Lärarna var i början tveksamma till denna form av utbildning. Men i och med att flera fortbildningsdagar och lärarmöten ägnades åt frågan blev den tveksamma inställningen mera nyfiken. Första försöket med Liber Hermods traditionella brevkurser fick intresset att dala men när SSVH kom till bilden väcktes intresset. MKFC hade egen maskinpark som lärarna använde och hade fått fortbildning i. Detta gjorde att arbetet med SSVH som hade e-mail som kontaktmedel mottogs bättre. Lärarlagsarbete förekom men elevgrupperna var små och därmed var lärarna mest upptagna av annan undervisning. Därmed tid till reflektion har inte varit tillräcklig. Lärarna i sv2, engelska använder IT som en naturlig del av undervisning. Matematik har inte börjat använda IT n som hjälpmedel. Däremot har matematik skaffat video till undervisning. Omorganiseringen av lärararbete kommer först efter att vi hunnit ta fram eget material som använder aktivt webbens möjligheter.

9. IT-stöd i projektet

Det har främst funnits fax, tala med läraren, video och språklabbsövningar. Skolans avancerade IT möjligheter :

- Egen fast uppkoppling till Internet som kan användas av alla deltagare
- Egen webbserver med egen adress
- Egen First Class-server för intern och extern e-post
- Egen intranätlösning
- ISDN
- Eget språklaboratorium
- Alla lärare har dator och uppkoppling från hemmet har inte använts. Det är elevmaterialet som för tankarna åt fel håll.

Om vi kunnat göra om projektet så skulle vi använt all vår kraft att producera läromedel som nyttjar ITs möjligheter, är forskande, problembaserad, etc.

10. Samarbete/samverkan

Vårt projekt byggde på samarbete med distansanordnarna LiberHermods och SSVH och med Stockholms kommuns bibliotek som externa studieplatser. Eftersom huvudproblemet för invandrarundervisningen ligger i ämnet SV2 borde vi själva ha lagt ner merarbete på ämnet och materialframställningen. Ansvaret låg hos SSVH och vi skulle genomföra försökskurser i samarbete.

Inom vår egen organisation var det flera som var ansvariga för projektet och eftersom projektet krävde mycket kontaktarbete med externa anordnare blev det informationsmissar. Egna lärare var kanske dessutom benägna att stödja den externa partners material och pedagogiska former för mycket. Men vi har lärt oss och arbetar intensivt med "egen modell".

D. Resultat

11. Kursekonomi

Budget och utfall i förhållande till ansökan

Intäkter

Beviljade medel från DUKOM

770 000 kr

Kostnader

Teknisk utrustning och drift	196 939 kr
Personal projektledare 0,5 tjänst	180 000 kr
Resekostnader	25 445 kr
Utveckling resor till andra länder, fortbildning för personalen	25 000 kr 72 000 kr
Handledare, totalt	72 000 kr
engelska 1 grupp fortlöpande, 20 %	180 000 kr
matematik 2 grupper, 20 %	10 000 kr
samhällskunskap, misslyckades	80 000 kr
svenska 2 50 %	50 000 kr
Information	
Administration	
Materialen	30 000 kr
Hyra	<u>60 000 kr</u>
	981 384 kr

När det gäller ekonomin har vi haft höga kostnader till ”liten nytta”. Vi ser dock att vi blivit mogna att själva styra vår verksamhet. Att producera materialet och ta hänsyn till vår metodik och våra kunskaper om invandrare.

Att få studerande har deltagit är orsakad av flera faktorer som varit bundna till projekttiden. Vi tror att när dessa organisatoriska problem är borta kommer verksamheten att flyta. Budgetramar har hållits. Men den stora förlusten var tiden vi förlorade. Vi har påbörjat materialproduktion eftersom vi insett att utan rätt material saknar vi möjligheter att erbjuda studier på distans.

12. Studerandes synpunkter på kursen

Vi har fr o m hösten 97 börjat använda anonyma kursutvärderingar som vi har på Internet. De kurser som är utvärderade har fått höga betyg å andra sidan är antalet. Våren 97 använde vi formulär som eleverna fyllde i. När det gäller svenska2 var elever mycket nöjda. Andra ämnen har inte utvärderats på samma sätt. Men tydligt har det varit i matematik att elever med goda kunskaper var nöjda, de slapp onödigt tidsförlust. De som hade grunda kunskaper hade svårigheter. Samma gäller engelska. Lärarnas bedömning efter att de diskuterat med de studerande har hittills varit att nybörjarundervisning för invandrare som har grunda kunskaper bör inte vara distansundervisning.

Materialet har varit knapphändigt.

Datorkommunikation har knappast alls förekommit mellan lärare och studerande.

Datorkommunikation med andra studerande har inte heller förekommit. Den skulle få stor betydelse när formen är upplagd på det sättet. Det ser vi på vår kvalificerad yrkesutbildning. Kursadm och material på webben har funnits i engelskan från hösten 97.

Databassökningar har elever börjat göra fast det har inte varit inbyggd i kursmaterialet.

Positiva omdömen; att man kan komma när det är lämpligt, att man inte behöver läsa annat än ett ämne

Materialets svårighetsgrad har upplevts negativt.

13. De viktigaste slutsatserna och utvärdering av vårt projekt

De viktigaste slutsatserna vi drar av projektet är:

- Distansutbildning är ett flexibelt verktyg för individuella studieplaner.
- Det krävs mera insikt och användarkunskaper för att lärare ska kunna utnyttja den kraft som finns i IT-användning. Mera av mental förberedelse och metodutveckling är nödvändig för lärarna. Fortfarande gäller för eleverna att tekniken ersätter inte studiearbete, men kan underlätta tillgängligheten till kunskapskällor.

- Distansstudier kräver för den enskilde eleven stor disciplin och rutin och för läraren fantasi och väl förberedda studiemetoder. En noggrann planering helst på individnivå kan bli rikligt belönad.

De största hindren är studiematerialet, näst största är datormognad i samhället: hos lärarna, hos politikerna, hos allmänheten. Även om vi ensamma har mycket hög datormognad hjälper det inte om omgivningen inte har det.

14. Utvärdering av projektet

- Vårt projekt fortsätter under innevarande verksamhetsår. Vi avser att realisera våra planer på ett "Öppet kunskapscentrum" med tillgång till handledare för olika ämnen; med god tillgång till teknisk utrustning.
- Vi anser att distansutbildning är ett värdefullt komplement.

Vi har samlat materialet genom elevutvärderingar, personalenkäten, intervjuer, diskussioner. Efter att vi fått er formulär inser vi att rutiner för insamlandet bör förbättras. Formulären från DUKOM är en bra grund.